

**RED MISE I BISKUPSKO REĐENJE
POMOĆNIH BISKUPA ZAGREBAČKIH**

**MONS. MARKO KOVAČ
MONS. VLADO RAZUM**

Biskupsko ređenje pomoćnih biskupa zagrebačkih

mons. Marko Kovač

mons. Vlado Razum

RED MISE

OBRED BISKUPSKOGA REĐENJA

Biskupsko ređenje podjeljuje:

preuzvišeni gospodin

mons. DRAŽEN KUTLEŠA

nadbiskup metropolit zagrebački i predsjednik HBK

Suzareditelji:

uzoriti gospodin

kardinal JOSIP BOZANIĆ

nadbiskup emeritus zagrebački

preuzvišeni gospodin

mons. GIORGIO LINGUA

apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj

Prezbiteri pratioci:

preč. Josip Golubić

dekan Maksimirsko-trnjanskog dekanata

i župnik Župe sv. Petra ap., Zagreb

preč. Norbert Ivan Koprivec

dekan Velikogoričko-odranskog dekanata

i župnik Župe Navještenja Bl. Dj. Marije, Velika Gorica

preč. Alen Lulić

župnik Župe Uzašašća Gospodnjega, Zagreb-Sloboština

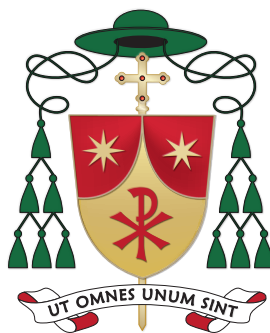
i promicatelj pravde i branitelj veze pri

Međubiskupijskom sudu prvoga stupnja u Zagrebu

preč. Matija Pavlaković

rektor Međubiskupijskog sjemeništa u Zagrebu

Biskupsko ređenje
mons. Marka Kovača i mons. Vlade Razuma
izabраних помоћних бискупа загребачких

RED MISE
I OBRED BISKUPSKOGA REĐENJA

Zagreb, katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije
31. siječnja 2026.

UVODNI OBREDI

Kad je sve pripravljeno, uputi se povorka s biskupima iz prostora Nadbiskupskog dvora kroz katedralu k oltaru na uobičajen način. Iza đakona koji nosi evanđelistar, a koji se upotrebljava u misi i ređenju, slijede prezbiteri koncelebranti, pa izabranici između prezbitera koji ih prate, zatim biskupi, biskupi suzareditelji i najzad biskup glavni zareditelj te malo iza njega asistencija. Kada stignu k oltaru i iskažu mu poštovanje, svi idu na mjesta koja su im određena. Kroz to se vrijeme pjeva se:

EVO DOLAZIM, GOSPODINE

Ant. *I. Š.*

E - vo do - la zim, Go - spo di - ne, vr - ši - ti vo - lju tvoju.

VELIK JE GOSPODIN BOG NAŠ (s. L. Kozinović, obr. M. Martinjak)

Kad završi ulazna pjesma, biskup glavni zaređitelj i vjernici se stojeći znamenjuju, a biskup glavni zaređitelj govori:

P. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

N. Amen.

P. Mir vama.

N. I s duhom tvojim.

Nakon pozdrava, biskup glavni zaređitelj pozove vjernike na pokajanje.

N. Braćo i sestre, priznajmo svoje grijehе
da mogнemo proslaviti sveta otajstva.

Nakon kratke šutnje svi se zajedno ispovijedaju:

N. Ispovijedam se

P. Bogu svemogućemu i vama, braćo,
da sagriješih vrlo mnogo
mišlju, riječju, djelom i propustom:
moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh.
Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu,
sve anđele i svete, i vas braćo,
da se molite za me Gospodinu, Bogu našem.

N. Smilovao nam se svemogući Bog,
otпустio nam grijehе naše
i privedo nas u život vječni.

P. Amen.

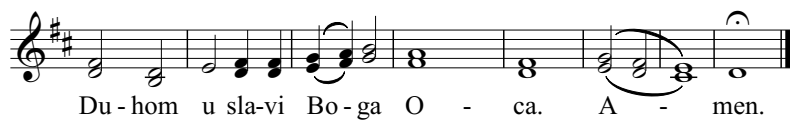
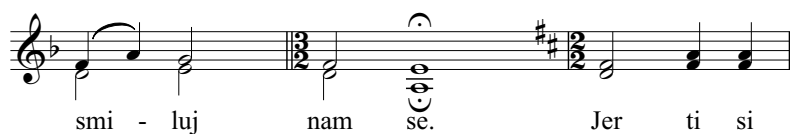
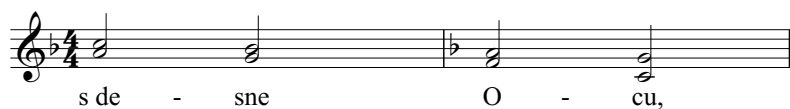
(A. Klobučar)

Go - spo-di - ne, smi - luj se. Go - spo-di - ne,
 smi - luj se, Go - spo - di - ne smi - luj se.
 Kri - ste smi-luj se. Kri - ste smi,luj se.
 Kri - ste smi luj se, smi - luj se.Go-spo-di -
 ne, smi - luj se. Go - spo - di - ne
 smi - luj se. Go - spo - di - ne smi - luj se.

P. Slava Bogu na visini.

I na zem-lji mir lju-di-ma do-bre-vo-lje. Hva-li-mo te. Bla
go-sliv-lja-mo te. Kla-nja-mo ti se. Sla-vi-mo
te. Za - hva-lju-je-mo ti, ra-di ve - li-ke sla - ve
tvo - je. Go - spo - di-ne Bo že,
Kra - lju ne-be-ski, Bo - že O - če sve - mo —
— gu-ći,. Go - spo - di-ne Si - ne je - di-no
ro-đe-ni, I - su-se Kri - ste.
Go - spo - di-ne Bo - že, Ja - ganj-če
Bo - žji, Si - ne O - čev. Ko - ji o - du-zi-maš
grije - he svije - ta smi - luj nam se.

ZBORNA MOLITVA

P. Pomolimo se.

(molitva u šutnji)

P. Vječni Bože, ti si pastir koji svoje stado trajno štiti i njime upravlja; zato i službenike svoje, prezbitere Marka i Vladu, danas želiš pridružiti zboru biskupa. Podaj, molimo te, da se svojim svetim životom svugdje očituju kao pravi Kristovi svjedoci. Po Gospodinu našem Isusu Kristu, Sinu tvome, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova.

N. Amen.

LITURGIJA RIJEČI

PRVO ČITANJE

Jr 1, 4-10

Čitanje Knjige proroka Jeremije

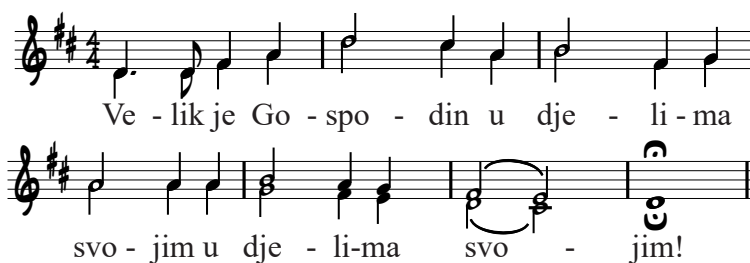
U dane Jošijine: Dode mi riječ Gospodnja: »Prije nego što te oblikovah u majčinoj utrobi, ja te znadoh; prije nego što iz krila majčina izađe, ja te posvetih, za proroka narodima postavih te.« A ja rekoh: »Ah, Gospode Bože, gle, ja ne umijem govoriti: dijete sam.« A Gospodin mi odvrati: »Ne govori: 'Dijete sam!' Već idi k onima kojima te šaljem i reci sve ono što ću ti narediti. Ne boj ih se: jer ja sam s tobom da te izbavim«, riječ je Gospodnja. I tada Gospodin pruži ruku, dotače se usta mojih i reče: »Evo, u usta tvoja stavljam riječi svoje. Gle: postavljam te danas nad narode i kraljevstva, da istrebljuješ i rušiš, da zatireš i ništiš, da gradiš i sadiš.«

Riječ Gospodnja.

Bogu hvala.

PRIPJEVNI PSALAM

145(144) 10-11.12-13AB.174-18

Nek te slave, Gospodine, sva djela tvoja
i tvoji sveti neka te blagoslivlju!
Neka kazuju slavu tvoga kraljevstva,
neka o sili tvojoj govore!

Nek objave ljudskoj djeci silu tvoju
i slavu divnoga kraljevstva tvoga.
Kraljevstvo tvoje kraljevstvo je vječno,
tvoja vladavina za sva pokoljenja.

Pravedan si, Gospodine, na svim putovima svojim
i svet u svim svojim djelima.
Blizu je Gospodin svima koji ga prizivlju,
svima koji ga zazivaju iskreno.

DRUGO ČITANJE

Ef 4,1-7.11-13

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Efežanima

Braćo! Zaklinjem vas dakle ja, sužanj u Gospodinu: sa svom poniznošću i blagošću, sa strpljivošću živite dostojno poziva kojim ste pozvani! Podnosite jedni druge u ljubavi; trudite se sačuvati jedinstvo Duha svezom mira! Jedno tijelo i jedan Duh – kao što ste i pozvani na jednu nadu svog poziva! Jedan Gospodin! Jedna vjera! Jedan krst! Jedan Bog i Otac sviju, nad svima i po svima i u svima! A svakomu je od nas dana milost po mjeri dara Kristova. On i »dade« jedne za apostole, druge za proroke, jedne opet za evanđeliste, a druge za pastire i učitelje da opremi svete za djelo služenja, za izgrađivanje Tijela Kristova dok svi ne prispijemo do jedinstva vjere i spoznaje Sina Božjega, do čovjeka savršena, do mjere uzrasta punine Kristove.

Riječ Gospodnja.

Bogu hvala.

ALELUJA

Iv 15, 15b

Vas sam nazvao prijateljima svojim, govori Gospodin,
Jer vam priopćih sve što sam čuo od Oca.

EVANĐELJE

Iv 15, 9-17

S. Gospodin s vama.**N.** I s duhom tvojim.**S.** ✠ Čitanje svetog Evanđelja po Ivanu.**N.** Slava tebi, Gospodine.

Reče Isus svojim učenicima: »Kao što je Otac ljubio mene tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi. Budete li čuvali moje zapovijedi, ostat ćete u mojoj ljubavi; kao što sam i ja čuvao zapovijedi Oca svoga te ostajem u ljubavi Njegovoj. To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna. Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio! Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje. Vi ste prijatelji moji ako činite što vam zapovijedam. Više vas ne zovem slugama jer sluga ne zna što radi njegov gospodar; vas sam nazvao prijateljima jer vam priopćih sve što sam čuo od Oca svoga. Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane te vam Otac dadne što ga god zaištete u moje ime. Ovo vam zapovijedam: da ljubite jedni druge.«

Riječ Gospodnja.

Slava tebi, Kriste.*Zatim biskup glavni zareditelj poljubi knjigu i tiho reče:***Evandeoskom riječi uništili se naši grijesi.***Nakon toga đakon s poštovanjem ponovno položi evanđelistar na oltar, gdje ostane sve dok ne bude položen zaređenima na glavu.**Zatim počinje ređenje biskupa. Svi ostanu na nogama. Pjeva se himan:*

LITURGIJA BISKUPSKOGA REĐENJA

O DOĐI, STVORČE, DUŠE SVET

1. O, dođi Stvorče, Duše Svet,
pohodi duše vjernika,
poteci višnjom milosti
u grudi štono stvori ih.
2. Ti nazivaš se Tješitelj,
blagodat Boga svevišnjeg,
studenac živi, ljubav, plam
i pomazanje duhovno.
3. Darova sedam razdaješ,
ti, prste desne Očeve,
od vječnog Oca obećan,
ti puniš usta besjedom.
4. Zapali svjetlo u srcu,
zadahni dušu ljubavlju,
u nemoćima tjelesnim
potkrepljuj nas bez prestanka.
5. Dušmana od nas otjeraj
i postojani mir nam daj,
ispred nas idi, vodi nas,
da svakog zla se klonimo.
6. Daj Oca da upoznamo
i Krista Sina njegova.
i u te Duha njihova
da vjerujemo sveudilj.
7. Sva slava Ocu vječnomu
i uskrslomu Sinu mu,
sa Tješiteljem Presvetim
nek bude sad i uvijek. Amen.

Zatim glavni posvetitelj i biskupi suposvetitelji pođu k sjedalima pripravljenima za ređenje i sjednu s mitrom.

PREDSTAVLJANJE IZABRANIKA

Prezbiteri pratioci doprate izabranike pred sjedalo biskupa glavnog zaređitelja. Jedan od prezbitera pratilaca obrati se biskupu glavnom zaređitelju ovim riječima:

Prečasni Oče, Crkva Zagrebačka ište da prezbitere Marka i Vladu zaređiš za odgovornu službu biskupstva.

Biskup glavni zaređitelj upita ga:

Imate li Apostolske naloge?

On odgovori: Imamo.

Biskup glavni zaređitelj: Neka se čitaju.

Za vrijeme čitanja naloga svi sjednu.

LAV BISKUP, SLUGA SLUGU BOŽJIH

ljubljenomu sinu **MARKU KOVAČU**, svećeniku Zagrebačke nadbiskupije, tamošnjemu biskupskom vikaru za pastoral i kancelaru, imenovanomu pomoćnom biskupu istoga Sjedišta kojemu je istovremeno dodijeljena naslovna biskupija Sarda, pozdrav i apostolski blagoslov.

Krist Gospodin, naša čvrsta nada, povjerio Nam je zadaću da marljivo propovijedamo spasonosne istine i da svim vjernicima dodijelimo pastire, kako bi se božanske odredbe obznanile među svim narodima.

Zbog toga smo razmotrili molbu časnoga brata Dražena Kutleše, zagrebačkoga nadbiskupa metropolita, koji je od Nas zamolio još jednoga pomoćnog biskupa kako bi mu prikladno pripomogao u vršenju pastoralne službe. Tada smo, ljubljene sine, pomislili ne tebe koji si u svojoj rodnoj nadbiskupiji stekao pouzdanu vještinu u upravljanju obvezama te ljudske i svećeničke vrline, zbog kojih se činiš prikladnim za preuzimanje ove nove službe upravljanja.

Stoga, čuvši savjet Dikasterija za biskupe, iz punine Naše apostolske vlasti, tebe imenujemo pomoćnim biskupom zagrebačkoga metropolitskog sjedišta te naslovnim biskupom **SARDE**, s udijeljenim pravima i danim obvezama koje definiraju kanonski zakoni. Možeš primiti biskupsko ređenje od katoličkoga biskupa kojega budeš izabrao izvan Rima, poštujući liturgijske propise.

Tvoja će obveza biti da prethodno položiš ispovijest vjere te prisegu vjernosti Nama i Našim nasljednicima, po odredbama crkvenoga zakona. Osim toga, pobrinut ćeš se da spomenutomu nadbiskupu metropolitu postojano očituješ bratsku ljubav te mu stalnu pružaš pomoć, kako bi se povjereno mu stado poučavalo o nepromjenjivoj istini te se žarko snažilo njegovo duhovno dobro.

U ispunjavanju tih zadaća, ljubljene sine, jačaj se pobožno u vjeri, nadi i ljubavi primjerom blaženoga Alojzija Stepinca i zagovorom Blažene Djevice Marije od Kamenitih vrata, koja postade Majkom i učenicom Riječi koja služitelje Crkve ne prestaje utvrđivati u vjernosti.

Dano u Rimu, kod sv. Petra, sedamnaestoga dana mjeseca studenoga, Svete godine dvije tisuće dvadeset i pete, prve Naše papinske službe.

LAV XIV., papa

LAV BISKUP, SLUGA SLUGU BOŽJIH

ljubljenomu sinu **VLADI RAZUMU**, svećeniku zagrebačkoga metropoliskog sjedišta, tamošnjemu Rektoru Bogoslovnoga sjemeništa, imenovanomu pomoćnom biskupu istoga Sjedišta kojemu je istovremeno dodijeljena Stonska naslovna biskupija, pozdrav i Apostolski blagoslov.

Ljubav Kristova potiče Nas, koji obnašamo službu nasljednika blaženoga Petra, da udijelimo pomoć onim pastirima koji, imajući na umu duhovne potrebe povjerenih im vjernika, traže od Nas pomoćnike kako bi potpuno i plodonosnije mogli izvršavati svoju službu.

Kada je, naime, časni brat Dražen Kutleša, zagrebački nadbiskup metropolit, od nas zamolio još jednoga pomoćnog biskupa, Mi smo prihvatili njegovu molbu te mu radosnim i dobrohotnim duhom pritječemo u pomoć.

Tebe, dakle, ljubljene sine, imamo u mislima da te postavimo u tu službu; tebe koji očituješ da posjeduješ pastoralni zanos i potvrđene svećeničke i ljudske vrline.

Stoga, razmotrivši sve to, prihvaćajući savjet Dikasterija za biskupe, Našom Apostolskom vlašću tebe imenujemo pomoćnim biskupom zagrebačkim, udjeljujući ti istodobno naslovnu **STONSKU** biskupiju, sa svim udijeljenim pravima i danim odgovarajućim obvezama.

Što se tiče tvog biskupskog ređenja, dopuštamo da ga primiš izvan Rima od katoličkoga biskupa kojega budeš izabrao, poštujući liturgijske propise. Prije nego što k njemu pristupiš, trebaš položiti ispovijest vjere te dati prisegu vjernosti Nama i Našim nasljednicima.

Bez sumnje, ljubljene sine, potpomognut neprestanim molitvama te osnažen nebeskom zaštitom, preuzet ćeš ovu tebi dodijeljenu službu pomoćnoga biskupa kao dragocjenu pomoć kako spomenutomu nadbiskupu, tako i vjernicima Zagrebačke Crkve, da otuda, po zagovoru Blažene Djevice Marije od Kamenitih vrata i blaženoga Alojzija Stepinca, ta crkvena obitelj sve više i više cvjeta u vjeri, nadi i ljubavi.

Dano u Rimu, kod sv. Petra, sedamnaestoga dana mjeseca studenoga, Svete godine dvije tisuće dvadeset i pete, prve Naše papinske službe.

LAV XIV., papa

Nakon čitanja svi daju pristanak za izbor biskupa poklikom:

Potom svi sjednu, a biskup glavni zaređitelj drži homiliju.

OBEĆANJE IZABRANIKA

Poslije homilije izabranici u pratnji prezbitera pratitelja stanu pred biskupa glavnog zaređitelja, koji pita izabranike ovim riječima:

- P.** Drevna uredba svetih otaca nalaže
da onaj koji ima biti zaređen za biskupa
bude pitan pred narodom
o nakani čuvanja vjere i vršenja službe.

Hoćete li, dakle, predraga braćo, milošću Duha Svetoga,
sve do smrti vršiti službu što nam je od apostola povjerena
i što ćemo je sad polaganjem ruku i vama predati?

R. *Hoću.*

- P.** Hoćete li vjerno i ustrajno propovijedati Kristovo evanđelje?

R. *Hoću.*

- P.** Hoćete li poklad vjere, što je po predaji
još od apostola uvijek i svugdje sačuvan u Crkvi,
čuvati čistim i cjelovitim?

R. *Hoću.*

- P. Hoćete li Kristovo Tijelo, njegovu Crkvu, graditi i trajno ostati u njegovu jedinstvu sa zborom biskupa, pod vlašću nasljednika blaženoga Petra apostola?
- R. *Hoću.*
- P. Hoćete li vjerno iskazivati posluš nasljedniku blaženoga Petra apostola?
- R. *Hoću.*
- P. Hoćete li se kao dobri očevi brinuti za sveti Božji narod, zajedno sa svojim suradnicima u službi prezbiterima i đakonima, i upravljati ga na put spasenja?
- R. *Hoću.*
- P. Hoćete li, radi imena Gospodinova, biti ljubazni i milosrdni prema siromasima i tuđincima i prema svima koji oskudijevaju?
- R. *Hoću.*
- P. Hoćete li kao dobri pastiri tražiti zalutale ovce i ponovo ih dovoditi Gospodnjem ovčinjaku?
- R. *Hoću.*
- P. Hoćete li se moliti bez prestanka svemogućemu Bogu za sveti narod i besprijekorno obavljati službu vrhovnog svećeništva?
- R. *Hoću, s Božjom pomoću.*
- P. Bog, koji je u vama započeo dobro djelo, neka ga i dovrši.

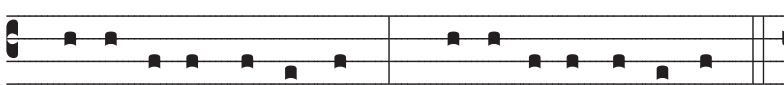
LITANIJSKA PROŠNJA

Zatim svi ustanu, a biskupi odlože mitru. Biskup glavni zareditelj stojeći poziva na molitvu:

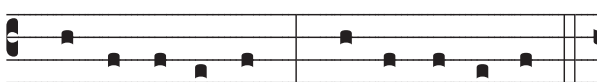
Pomolimo se, predragi, da svemogući i milosrdni Bog izdašno izlije svoju milost na ove izabranike, na dobrobit Crkve.

*Tada se izabranici prostru na tlo, a svi ostali kleknu.
Pjevaju se litanije, a svi odgovaraju.*

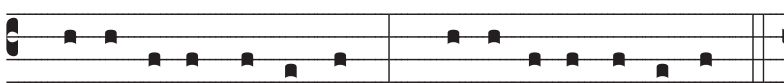
LITANIJE SVIH SVETIH

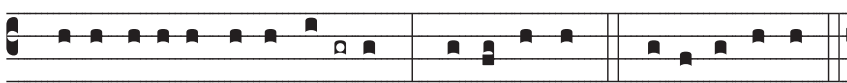
℟ Gospo-di-ne, smiluj se! ℣ Gospo-di-ne, smiluj se!

℟ Kri-ste, smiluj se! ℣ Kri-ste, smiluj se!

℟ Gospo-di-ne, smiluj se! ℣ Gospo-di-ne, smiluj se!

℟ Sveta Marijo, Majko Bo - žja, ℣ mo-li za nas, ℣ mo-li-te za nas,

Sveti Mihovile,
Sveti Božji anđeli,
Sveti Ivane Krstitelju,
Sveti Josipe,
Sveti Petre i Pavle,
Sveti Andrija,
Sveti Ivane,
Sveti Marko,
Sveti Jakove,

Sveta Marijo Magdaleno,
Sveti Stjepane,
Sveti Ignacije Antiohijski,
Sveti Lovro,
Sveti Vinko,
Sveti Dimitrije,
Sveti Kvirine,
Sveti Nikola Taveliću,
Sveti Marko Križevčanine,

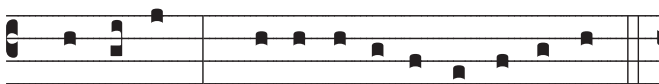
Sveta Perpetuo i Felicito,
 Sveta Janjo,
 Sveti Grgure,
 Sveti Ivane Pavle Drugi,
 Sveti Augustine,
 Sveti Atanazije,
 Sveti Bazilije,
 Sveti Efrema,
 Sveti Martine,
 Sveti Ćirile i Metode,
 Sveti Benedikte,
 Sveti Franjo,
 Sveti Dominiče,
 Sveti Ignacije Lojolski,
 Sveti Franjo Ksaverski,
 Sveti Vinko Paulski,
 Sveti Ivane Marija Vianneyju,

Sveti Ivane Bosco,
 Sveti Leopolde Bogdane
 Mandiću,
 Sveta Katarino Sijenska,
 Sveta Terezijo Avilska,
 Sveta Terezijo od Isusa,
 Sveta Terezo iz Kalkute,
 Blaženi Alojzije Stepinče,
 Blaženi Miroslave Bulešiću,
 Blažene Drinske mučenice,
 Blaženi Augustine Kažotiću,
 Blažena Ozano Kotorska,
 Blažena Marijo
 od Propetog Isusa Petković,
 Blaženi Ivane Merče,
 Svi sveci i svetice Božje,

℞ Mi-lo-stiv bu-di, ✠ o-slo-bo-di nas, Gospo-di-ne.

Od svakoga zla,	<i>oslobodi nas, Gospodine.</i>
Od svakoga grijeha,	<i>oslobodi nas, Gospodine.</i>
Od smrti vječne,	<i>oslobodi nas, Gospodine.</i>
Po utjelovljenju svojem,	<i>oslobodi nas, Gospodine.</i>
Po smrti i uskrsnuću svojem,	<i>oslobodi nas, Gospodine.</i>
Po izlijevanju Duha Svetoga,	<i>oslobodi nas, Gospodine.</i>

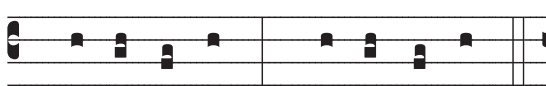

℞ Gre-šni-ci, ✠ te-be mo-li-mo u - sli - ši nas.

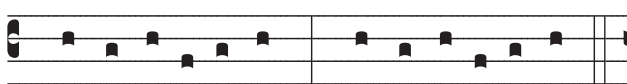
Da se dostojiš svoju svetu Crkvu voditi i čuvati,
 Da se dostojiš rimskoga biskupa i sve crkvene redove
 u svetoj vjeri sačuvati,

Da se dostojiš ove izabranike blagosloviti,
 Da se dostojiš ove izabranike blagosloviti i posvetiti,
 Da se dostojiš ove izabranike blagosloviti, posvetiti i zarediti,
 Da se dostojiš svim narodima mir i pravu slogu darovati,
 Da se dostojiš svim patnicima svoje milosrđe udijeliti,
 Da se dostojiš nas same u tvojoj svetoj službi
 potkrijepiti i sačuvati,
 Isuse, Sine Boga živoga,

tebe molimo usliši nas.

R Kri-ste, čuj nas. **V** Kri-ste, čuj nas.

R Kri-ste, u - sli-ši nas. **V** Kri-ste, u - sli-ši nas.

Kad završi litanjska molitva, biskup glavni zareditelj, stojeći raširenih ruku, govori:

P. Milostiv budi, Gospodine, našim prošnjama,
 izlij nad ove svoje sluge s puninom svećeničke milosti
 silu svoga blagoslova.
 Po Kristu Gospodinu našem.

N. Amen.

POLAGANJE RUKU I MOLITVA REĐENJA

Izabranici kleče na klecalu, a biskup glavni zaređitelj s mitrom pristupi k njima. Biskup glavni zaređitelj polaže ruke izabranicima na glavu, ništa ne govoreći. Zatim i svi drugi biskupi, pristupajući jedan za drugim, polažu ruke izabranicima na glavu ništa ne govoreći. Poslije polaganja ruku biskupi se vraćaju na svoja mjesta. Zatim biskup glavni zaređitelj uzima evanđelistar i polaže ga otvorena izabranicima na glavu. Biskup glavni zaređitelj, skinuvši mitru, a uza nj su i drugi biskupi suzaređitelji, isto tako bez mitre, dok izabranici pred njim kleče, govori, raširenih ruku, molitvu ređenja:

Bože, Oče Gospodina našega Isusa Krista,
Oče milosrđa i Bože svake utjehe,
ti u visinama stanuješ i gledaš ponizne
i poznaješ ih i prije nego što postanu.
Svojom milosnom riječju dao si u svojoj Crkvi pravila:
ti si od iskona predodredio rod pravednika počevši od Abrahama,
ti si prwake i svećenike postavljao
i svetišta svoga nisi ostavljao bez službe,
tebi se od početaka svijeta svidjelo
proslavljati se u onima koje si odabrao.

Sljedeći dio molitve izgovaraju, sklopljenih ruku, svi biskupi zaređitelji, ali tihim glasom da se jasno čuje glas biskupa glavnog zaređitelja:

A sada izlij na ove izabranike
onu moć koja je od tebe – Duha vodstva,
kojega daje ljubljenomu Sinu svome Isusu Kristu,
a on ga darova svetim apostolima,
koji sazdaše Crkvu po pojedinim mjestima
kao tvoje svetište,
na slavu i neprestanu hvalu imena tvogega.

Nastavlja sam biskup glavni zareditelj:

Podaj, Oče, poznavaoče srdaca, ovim svojim slugama
koje si izabrao za biskupstvo,
da pasu tvoje sveto stado
i da besprijeckorno vrše službu vrhovnog svećeništva
služeći ti danju i noću:
da neprestance umilostivljuju tvoje lice
i prinose darove tvoje svete Crkve.
Daj da snagom Duha imaju velikosvećeničku vlast
otpuštati grijeha po tvomem nalogu;
da dijele službe po tvojoj zapovijedi
i razrješuju sve okove
vlašću koju si ti dao apostolima;
neka ti omile blagošću i čistim srcem,
prinoseći ti miomiris,
po Sinu tvome Isusu Kristu
po kojemu tebi slava i sila i čast,
s Duhom Svetim u svetoj Crkvi,
i sada i u vijeke vjekova.

Svi:

Amen.

Kad se završi molitva ređenja, svi sjednu. Biskup glavni zareditelj i drugi biskupi suzareditelji uzmu mitru.

MAZANJE GLAVE

I PREDAJA EVANĐELISTARA I ZNAMENJA

Biskup glavni zaređitelj uzme platneni gremijal, primi od službenika posudu sa svetom krizmom i maže glavu svakom zaređenomu, koji pred njim kleči, govoreći:

Bog, koji te učini dionikom Kristova vrhovnog svećeništva,
izlio na te otajstvenu pomast
i dao da donosiš rod duhovnog blagoslova.

Zatim biskup glavni zaređitelj opere ruke. Potom uzima od službenika evanđelistar i predaje ga svakom zaređenomu govoreći:

Primi evanđelje i propovijedaj riječ Božju
sa svom strpljivošću i poukom.

Biskup glavni zaređitelj stavi svakom zaređenom prsten na prstenjak desne ruke govoreći:

Primi prsten, znak vjere:
i neokrnjeno štiti Božju zaručnicu, svetu Crkvu,
neustrašivom vjerom urešen.

Zatim biskup glavni zaređitelj stavlja svakom zaređenomu mitru govoreći:

Primi mitru
i neka u tebi blista sjaj svetosti
te, kad se pojavi prvak pastira,
mogneš primiti neuveli vijenac slave.

Najzad predaje svakom zaređenomu pastirski štap govoreći:

Primi štap, znak pastirske službe,
i pazi na svekoliko stado
u kojem te Duh Sveti postavi za biskupa
da ravnaš Božjom Crkvom.

Svi ustanu. Biskup glavni zaređitelj povede novozaređene do mjesta za njih pripremljene, a za njima pođu biskupi suposvetitelji. Novozaređeni, odloživši štap, ustaju i primaju cjelov mira od biskupa glavnog zaređitelja i suzaređitelja. Svi ostali biskupi izraze im poštovanje svojim naklonom. Za to vrijeme zbor pjeva skladbu, nadahnutu geslom novozaređenih biskupa.

VERE FILIUS DEI ERAT

Geslo biskupa Marka Kovača

Glazba: M. M.

Tenor

8

Ve-re_Fi-li us De-i e - rat, Ve-re_Fi-li-us De-i e-rat,

Bas

Ve-re_Fi-li us De-i e - rat Ve-re_Fi-li-us De-i e-rat,

5

T.

ve-re Fi-li-us Dei e - rat, ve-re Fi-li-us Dei e - rat.

B.

ve-re Fi-li-us Dei e - rat, ve-re Fi-li-us Dei e - rat.

UT OMNES UNUM SINT

Geslo biskupa Vlade Razuma

Glazba: M. M.

Tenor *mp*

Ut om-nes u-num sint, ut om-nes u-num sint,

Bas

molto rall.

ut om-nes u-num sint, ut omnes u-num sint, u-num sint

Kad završi pjevanje, biskup glavni zaređitelj započinje moliti Apostolsko vjerovanje.

Vjerujem u Boga,

Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje,

I u Isusa Krista,

Sina njegova jedinoga,

Gospodina našega,

Na ove riječi, sve do od Marije Djevice, svi se naklone.

koji je začet po Duhu Svetom,

rođen od Marije Djevice,

mučen pod Poncijem Pilatom,

raspet, umro i pokopan;

sašao nad pakao; treći dan uskrsnuo od mrtvih;

uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga

Oca svemogućega;

odonud će doći suditi žive i mrtve.

Vjerujem u Duha Svetoga,

svetu Crkvu katoličku,

općinstvo svetih, oproštenje grijeha,

uskrsnuće tijela, i život vječni. Amen.

EUHARISTIJSKA LITURGIJA

Slijedi priprava darova u kojoj sudjeluju vjernici u narodnim nošnjama.

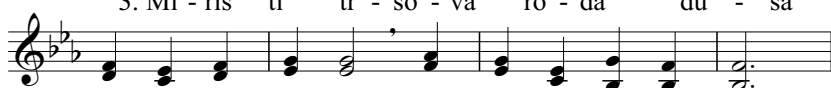
Za vrijeme priprave darova pjeva se:

OD SVA SE ČETIRI VJETRA

(V. Z. - Lj. G)

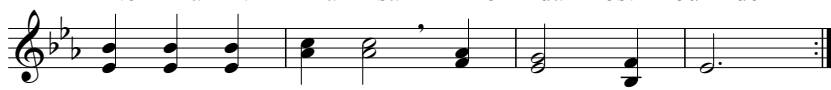
1. Od sva se če - ti - ri vje - tra Cr - kva
2. Ti - su - ću zr - na - ca sku - pa kru - hu
3. Mi - ris ti tr - so - va ro - da du - ša

1. sa - bi - re sve - ta u ži - vi bo - žji hram:
2. i - sto - me stu - pa da je - dan bu - de dar:
3. kre - po - sti no - si na is - kren du - še dar:

1. Krist joj je gla - va, Duh Bo - žji sna - ga,
Ka - ko je do - bro, ka - ko je lije - po
2. Ka - me - nom mlje - ven, pla - me - nom pe - čen,
Svi će - mo s nji - me u tvo - je i - me
3. Sun - ce ga ja - či, tije - sak ga cij - di:
Ne - ka ti na - ša o - da - nost bu - de

1. Ma - ri - ja Ma - ti, a ne - bo dom.
za - je - dno bi - ti u do - mu tvom.
2. lju - ba - vlju sla - đen za sve - ti stol.
u - zi - ć i, Bo - že, na svet ol - tar.
3. te - gob - nim pu - tem u ka - lež zlat.
naj - dra - ži pri - nos na tvojoj ol - tar.

Kad završi pjesma, šireći i sklapajući ruke, predvoditelj kaže:

P. Molite, braćo i sestre, da moja i vaša žrtva
bude ugodna Bogu Ocu svemogućemu.

Narod ustane i odgovori:

N. Primio Gospodin žrtvu iz tvojih ruku
na hvalu i slavu svojega imena,
i na korist nama i čitavoj svojoj svetoj Crkvi.

DAROVNA MOLITVA

P. Neka ti, Gospodine, bude ugodan ovaj prinos
što ga prinosimo za Crkvu tvoju
i sluge tvoje, biskupe Marka i Vladu,
koje si postavio velikim svećenicima u svome narodu.
Uresi ih apostolskim krepostima
za napredak povjerenog im stada.
Po Kristu Gospodinu našem.

N. Amen.

PREDSLOVLJE

P. Gospodin s vama.

N. I s duhom tvojim.

P. Gore srca.

N. Imamo kod Gospodina.

P. Hvalu dajmo Gospodinu Bogu našem.

N. Dostojno je i pravedno.

P. Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno,
da vazda i svagdje zahvaljujemo tebi,
Gospodine, sveti Oče, svemogući vječni Bože.
Ti si Jedinorođenoga Sina svoga pomazao Duhom Svetim
za svećenika novoga i vječnoga saveza
i odredio da njegovo jedinstveno svećeništvo
nastavlja živjeti u njegovoj Crkvi.
On sav svoj narod odlikuje kraljevskim svećeništvom,
a iz ljubavi prema braći odabire ljude
koji polaganjem ruku
postaju dionici njegove svećeničke službe.
Oni, u njegovo ime, obnavljaju žrtvu ljudskoga spasenja,
tvojim vjernima pripravljaју vazmenu gozbu,
prednjače ljubavlju, hrane ih tvojom riječju
i krijepe svetim otajstvima.
Oni posvećuju život tebi i spasu braće,
nastoje postati slika samoga Krista
i postojano svjedočiti ljubav i vjernost tebi.
Zato i mi, Gospodine, s anđelima i sa svima svetima,
tebe slavimo i ushićeni kličemo:

Svet, svet, svet Go - spo-din Bog Sa-ba
ot. Pu - na su ne - be - sa i zem-lja tvo - je
sla - ve. Ho - sa - na u vi - si -
-ni. Bla-go-slov - ljen, bla-go-slov - ljen ko - ji do - la
zi u i - me Go - spod - nje. Ho -
sa - - na u vi - si - - ni.

TREĆA EUHARISTIJSKA MOLITVA

Predvoditelj raširenih ruku govori:

GS **U**istinu svet si, Gospodine,
i pravo je da te sve stvorenje tvoje slavi,
jer po svome Sinu,
Gospodinu našem Isusu Kristu,
djelotvornom snagom Duha Svetoga
svemu daješ život, sve posvećuješ
i neprestano okupljaš svoj narod
da od istoka sunčanog do zapada
prinosi čistu žrtvu imenu tvome.

Sklopi ruke, i držeći ih ispružene nad darovima govori:

SK **S**toga te smjerno molimo, Gospodine,
udostoj se tim istim Duhom
posvetiti ove darove,
koje ti donosimo za žrtveni prinos,

Sklopi ruke, napravi znak križa nad kruhom i kaležom govoreći:

da postanu Tijelo i ✠ Krv
tvoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista,

Sklopi ruke

koji nam je povjerio slaviti ova otajstva.

*U sljedećim obrascima neka se Gospodnje riječi izgovaraju jasno
i razgovijetno, kako to iziskuje sama narav tih riječi.*

SK One noći kad je bio predan,

Predvoditelj uzme kruh i, držeći ga malo iznad oltara, nastavi:

on uze kruh,

tebi zahvali, tebe blagoslovi,

razlomi kruh i dade ga učenicima svojim govoreći:

Malo se sagne

UZMITE I JEDITE OD OVOGA SVI:

OVO JE MOJE TIJELO

KOJE ĆE SE ZA VAS PREDATI.

Pokaže posvećenu hostiju narodu, spusti je na pliticu i, pokleknuvši, pokloni se.

Zatim nastavi:

Isto tako, pošto večeraše,

Predvoditelj uzme kalež i, držeći ga malo iznad oltara nastavi:

uze kalež, tebi zahvali, tebe blagoslovi

i dade učenicima svojim govoreći:

Malo se sagne

UZMITE I PIJTE IZ NJEGA SVI:

OVO JE KALEŽ MOJE KRVI

NOVOGA I VJEČNOGA SAVEZA

KOJA ĆE SE PROLITI ZA VAS I ZA SVE LJUDE

NA OTPUŠTENJE GRIJEHA.

OVO ČINITE MENI NA SPOMEN.

Pokaže kalež narodu, stavi na tjelesnik i, pokleknuvši, pokloni se.

GS *Zatim kaže:*

Tajna vjere.

A narod nastavi poklikom:

Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo,
tvoje uskrsnuće slavimo,
tvoj slavni dolazak iščekujemo.

Zatim predvoditelj i svi koncelebranti raširenih ruku govore:

SK **Z**ato, Gospodine, slavimo spomen
spasonosne muke Sina tvoga,
veličanstvenog uskrsnuća i uzašašća u nebesku slavu,
te iščekujući njegov drugi dolazak
zahvalno ti prinosimo
ovu žrtvu živu i svetu.

Pogledaj, Gospodine, prinos Crkve svoje,
onu istu žrtvu
po kojoj si nam darovao pomirenje:
okrijepi nas Tijelom i Krvlju Sina svoga,
ispuni njegovim Svetim Duhom
te u Kristu budemo jedno tijelo i jedan duh.

1K **U**činio nas Duh Sveti vječnim darom za tebe
da zadobijemo baštinu s tvojim odabranicima:
s blaženom Djevicom Bogorodicom Marijom,
s blaženim Josipom, njezinim zaručnikom,
s blaženim apostolima tvojim i slavnim mučenicima,
sa svetim Ivanom Boscom, s blaženim Alojzijem
i sa svima svetima.
Uzdamo se da će nam njihov zagovor
kod tebe uvijek pomagati.

2K **M**olimo te, Gospodine,
da ova žrtva našega pomirenja
bude za mir i na spasenje svega svijeta.
Crkvu svoju na putu zemaljskom
utvrđuj u vjeri i ljubavi
zajedno sa slugom svojim papom našim Lavom
i biskupom našim Draženom,
i slugama svojim Markom i Vladom
koji su danas zaređeni za pastire Crkve,
sa zborom biskupa, svekupnim svećenstvom,
i narodom što si ga sebi stekao.

Usliši molbe ove svoje zajednice
koja, tvojom milošću, ovdje pred tobom stoji.
Sve sinove i kćeri svoje širom svijeta
ti, blagi Oče, milostivo k sebi privedi.

Našu pokojnu braću i sestre
i sve koji u tvojoj ljubavi
prijedoše s ovoga svijeta
dobrostitivo primi u svoje kraljevstvo,
gdje se i mi nadamo zajedno s njma
vječno uživati u tvojoj slavi,

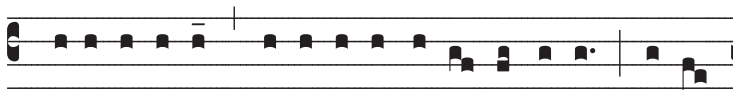
Sklopi ruke

po Kristu, našem Gospodinu,
po kojemu sva dobra svijetu daješ.

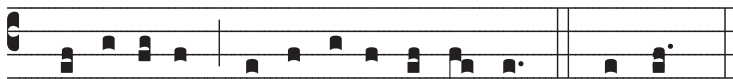
Predvoditelj uzme pliticu s hostijom, a đakon kalež te ih podignu, te zajedno s koncelebrantima pjeva:

Po Kristu, i s Kristom, i u Kristu, te-bi Bogu O-cu

Svemogućemu, u jedinstvu Du-ha Sve-to-ga, sva-ka

čast i sla-va, u sve vijeke vje-ko-va. A - men.

OBRED PRIČESTI

P. Spasonosnim zapovijedima potaknuti
i božanskim naukom poučeni usuđujemo se govoriti:

N. Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje,
dodi kraljevstvo tvoje,
budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas.
I otpusti nam duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima našim.
I ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla.

P. Izbavi nas, molimo, Gospodine, od svih zala,
daj milostivo mir u naše dane,
da s pomoću tvoga milosrđa,
budemo svagda i slobodni od grijeha
i sigurni od sviju nereda:
čekajući blaženu nadu:
dolazak Spasitelja našega Isusa Krista.

Narod zaključí:

N. Jer tvoje je kraljevstvo i slava
i moć u vjekove.

Zatim biskup glavni zaređitelj raširenih ruku naglas govori:

P. Gospodine Isuse Kriste,
ti si rekao svojim apostolima:
mir vam ostavljam,
mir vam svoj dajem;
molimo ne gledaj naše grijehe,
nego vjeru svoje Crkve;
daruj joj mir i jedinstvo
kako je volja tvoja.
Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

N. Amen.

P. Mir Gospodnji bio vazda s vama.

N. I s duhom tvojim.

JAGANJČE BOŽJI

Ja - ganj-če Bo - žji ko - ji o - du - zi-maš grije-he

svije - ta, smi-luj nam se. Ja-ganj-če Bo - žji

ko-ji o - du - zi-maš grije-he svije-ta, smi-luj nam se.

Ja - ganj-če Bo - žji ko - ji o - du - zi-maš

grije - he svije - ta da - ruj nam mir.

- P.** Evo Jaganjca Božjeg,
evo onoga koji oduzima grijehe svijeta.
Blago onima koji su pozvani na gozbu Jaganjčevu.
- N.** Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj,
nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.

Nakon toga slijedi pričest.

PRIČESNE PJESME

O, HOSTIJO

1. O ho - sti-jo spa - so - nosna, što o - tvaraš nam
2. O ho - sti-jo naj - sve - ti-ja, što hra - niš du-še
3. Go-spo - di-nu tro - je - di-nomnek sla - va bu - de

1. sred hr-va- nja sud- bo-nos-na
2. u - dije-li ja - kost o - ni - ma
3. koj ži-vot vje - čni pu-ku svom

1. ši - rom raj, sredhr-va-nja sud-bo-nos-na
2. ne - vi-ne, u- dije-li ja kost o - ni-ma
3. vje-či - ta, koj ži-vot vje-čni pu-ku svom

1. ti - ja - čaj nas i o - ču - vaj.
2. što tra - že po-moć s vi- si - ne.
3. u raj-skom do-mu ne - ka da.

1. ti - ja - čaj nas i o - ču - vaj.
2. što tra - že po-moć s vi- si - ne.
3. u raj-skom do-mu ne - ka da.

ODZIVAM SE, ISUSE

I. Š. - R. T.

1. Od - zi - vam se, I - su - se, jer ti me - ne zo - veš,

2. ZBOR

3. Gle - dam u te, I - su - se, jer ti me - ne tje - šiš,

4. ZBOR

1. jer ti me - ne ho - ćeš: A - ve Je - su!

2. ZBOR

3. jer ti me - ne krije - piš: A - ve Je - su!

HVALITE GOSPODA S NEBESA

M. L.

Hva - li - te Go - spo - da s ne - be - sa, hva - li - te ga u vi -

si - na - ma, hva - li - te ga u vi - si - na - ma.

POPRIČESNA MOLITVA

P. Pomolimo se.

(molitva u šutnji)

P. Snagom ovog otajstva,
umnoži, Gospodine, u slugama svojim,
biskupima Marku i Vladi,
darove svoje milosti,
da dostojno vrše svoju pastirsku službu,
i kao vjerni djelatelji tvojih darova
postignu vječnu nagradu.
Po Kristu Gospodinu našem.

N. Amen.

ZAVRŠNI OBREDI

Zatim se pjeva himan Tebe Boga hvalimo.

Tebe Boga hvalimo,
vjerno ispovijedamo,
vječnoga Oca slavimo,
složnim glasom pjevamo.
Na nebesim anđeli
štuju te s arkandeli.

Kerubini smjerno svi
duboko se klanjaju,
Serafini složno ti
jednim glasom pjevaju:
Svet, svet, svet, je Gospod Bog,
kralj preslavni puka svog.

U međuvremenu zaređeni uzimaju mitru i štap te u pratnji dvojice biskupa suzareditelja idu kroz katedralu i svima dijele blagoslov.

Slijede govori biskupa Hrvatske biskupske konferencije i svećenika Zagrebačke nadbiskupije. Nakon njih slijedi zahvalni govor zaređenog biskupa.

SVEČANI BLAGOSLOV

Nakon govora, biskup glavni zaređitelj dijeli blagoslov.

- P.** Blagoslovio vas i čuvao Gospodin.
On vas je postavio biskupima svome narodu:
neka vas usreći na ovome svijetu
i udijeli vam vječno blaženstvo.
- N. Amen.**
- P.** Dao Gospodin da svećenstvom i narodom
što ga je svojim pozivom sabrao,
dugo i sretno ravna njegova ruka, a vaše služenje.
- N. Amen.**
- P.** Poslušni božanskim opomenama, umakli svakoj nedaći,
obilovali svakim dobrom; vjerno poštujući vašu službu
uživali spokojan mir na ovom svijetu
i zaslužili s vama steći društvo građana na nebu.
- N. Amen.**
- P.** I sve vas ovdje okupljene blagoslovio svemogući Bog,
Otac ✠ i Sin ✠ i Duh ✠ Sveti.
- N. Amen.**

Slijedi himna Republike Hrvatske.

LIJEPA NAŠA

1. Lijepa naša domovino,
O junačka zemljo mila,
Stare slave djedovino,
da bi vazda sretna bila!	3. Teci Dravo, Savo teci,
Nit' ti Dunav silu gubi,
Sinje more svijetu reci,
Da svoj narod Hrvat ljubi!
2. Mila, kano si nam slavna,
Mila si nam ti jedina.
Mila, kuda si nam ravna,
Mila, kuda si planina!	4. Dok mu njive sunce grije,
dok mu hrašće bura vije,
dok mu mrtve grobak krije,
dok mu živo srce bije!

Zatim đakon sklopljenih ruku prema narodu kaže:

Idite u miru.

Narod odgovori:

Bogu hvala.

*Nato biskup glavni zaređitelj poljubi oltar kao u početku i iskaže mu dužnu počast.
Dok biskupi u ophodu odlaze s oltara zbor i narod pjevaju.*

DO NEBESA NEK SE ORI

1. Do ne - be - sa nek se o - ri na - ših
 2. Čuj - te pu - ci ši - rom svije - ta, o - ci

gru - di grom - ki glas! Ne - ka
 na - ši čuj - te sad; čuj - te

jek - nu raj - ski dvo - ri, nek nas ču - je I - sus,
 slu - ge pa - kla kle - ta, ka - ko Hr - vat kli - će

1. Spas: I - su - kr - ste, Sr - cu tvom, s na - ma
 2. mlad:

naš se ku - ne dom: du - šom, tije - lom vijek sam

tvoj za krst ča - sni bi - juć

1. boj! du - šom, boj!
 2.

ŽIVOTOPIS MONS. MARKA KOVAČA

Mons. Marko Kovač rođen je 10. siječnja 1981. godine u Zagrebu. Kršten je 15. ožujka 1981. u župnoj crkvi sv. Josipa na zagrebačkoj Trešnjevki, gdje je 7. listopada 1995. primio i sakrament svete Potvrde.

Odrastao je na Trešnjevki. Osnovnu školu pohađao je od 1987. do 1995. godine, a potom nastavio školovanje u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji u Zagrebu kao vanjski učenik (1995.-1999.), gdje je 1999. godine položio maturu. Iste godine stupio je u Nadbiskupsko bogoslovno sjemenište te započeo studij filozofije i teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Nakon dvije godine studija, 2001. godine, poslan je u Rim, gdje je nastavio formaciju na Papinskom sveučilištu *Gregoriana*, bora-veći u kolegiju *Germanicum et Hungaricum*. Bakalaureat je stekao 24. lipnja 2004. godine te se potom vratio u Hrvatsku. Za đakona je zaređen 18. lipnja 2005., a za svećenika 17. lipnja 2006.

Službe i dužnosti koje je obnašao:

- 2005.-2006.: đakon u: Župi sv. Nikole Tavelića u Zagrebu - Kustošija; Župi sv. Blaža u Zagrebu; Župi Uznesenja Bl. Dj. Marije i Hrvatskom nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici; suradnik u Tajništvu za pripremu Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije;
- 2006.-2010.: župni vikar u Župi Blažene Djevice Marije Žalosne u Zagrebu - Špansko;
- 2010.-2011.: župni vikar u Župi Uzašašća Gospodnjega, u Zagrebu - Soboština;
- 2011.-2012.: župni vikar u Župi sv. Petra u Zagrebu;
- 2012.-2015.: postdiplomski studij kanonskog prava na Fakultetu sv. Pija X. u Veneciji;
- 2015.-2017.: moderator Nadbiskupskoga duhovnog stola;
- 2015.-2022.: pastoralni suradnik u Župi sv. Jeronima u Zagrebu - Maksimir;

- od 2017.: biskupski vikar za pastoral;
- 2020.: privremeni upravitelj Župe sv. Barbare u Zagrebu - Vrapče;
- od 2021.: kancelar Nadbiskupskoga duhovnog stola;
- 2022.-2023.: privremeni upravitelj Župe Bezgrešnoga začeca Blažene Djevice Marije u Zagrebu - Malešnica-Oranice;
- od 2023.: pastoralni suradnik u Župi Svete Obitelji u Zagrebu.

BISKUPSKI GRB MONS. MARKA KOVAČA POMOĆNOGA BISKUPA ZAGREBAČKOG

Sastavnice grba koje su iscrtane na štitu plave boje upućuju na povezanost nosivih događaja povijesti spasenja, Utjelovljenja i Otkupljenja. U središtu štita uzdiže se zlatni križ koji blista zlatnim zvjezdastim zrakama na križištu greda, dok se na plohi s lijeve strane križa nalazi srebrna zvijezda, a s desne strane srebrni ljiljan.

Osim zadanih elemenata biskupskoga grba – zlatnoga križa i zelenoga šešira (galer) sa šest zelenih kićanki sa svake strane, na srebrnoj traci ispod štita ispisano je Biskupovo geslo: »Vere Filius Dei« – »Uistinu, Sin Božji« (usp. *Mk* 15,39). Izbor komplementarnosti boja: plave, zlatne i srebrne očituje napetost i ističe pojavak novosti koja nadilazi zemaljsko.

Razmatrajući pojedine dijelove grba razvidno je da se u središtu uzdiže Kristov križ na Kalvariji, uz koji je vezana ispovijest vjere rimskoga satnika, izrečena u času Kristove smrti: »Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji« (*Mk* 15, 39). U toj je ispovijesti teološko i duhovno izvorište biskupskoga gesla, a Kalvarija se prepoznaje kao vrijeme i mjesto na kojemu se objavljuje istina o Kristu raspetome i proslavljenome i ostvaruje dovršenje njegova poslanja, upućujući prema uskrsnuću i obećanju vječnoga života. Zlatna boja križa naglašava Kristovu pobjedu nad grijehom i smrću, ostvarenu upravo po križu koji postaje i ostaje znakom slave i spasenja. Uz prikaz križa nalaze se srebrna zvijezda i srebrni cvijet ljiljana.

Zvijezda simbolizira Blaženu Djevicu Mariju koja je na osobit način sudjelovala u otajstvu utjelovljenja Božjega Sina, Kristove muke i smrti, bolna stojeći pod križem i u vjeri potvrđujući svoje prihvaćanje Božjega nauma spasenja. Ona je i Pomoćnica kršćana, koja vjernike vodi Kristu i svijetli na putu vjere.

Ljiljan označava svetoga Josipa, zaručnika Blažene Djevice Marije i zemaljskoga čuvara Otkupitelja. Premda sveti Josip nije bio tjelesno prisutan na Kalvariji, on je duboko povezan s otajstvom Kristova sebedarja, jer je svoj život u potpunosti posvetio Isusu i Mariji te u tišini i vjernosti sudjelovao u pripravi ispunjenja otajstva spasenja. Njegova pravednost, poslušnost i ljubav dio su Kristova puta otkupljenja koji na Kalvariji doseže svoj vrhunac. Tako Kalvarija u grbu nije prikazana samo kao mjesto Kristove smrti, nego i kao vrhunac otajstva ljubavi koje povezuje Isusa, Mariju i Josipa.

Srebrna boja, kojom su ovi simboli prikazani, znak je čistoće, vjernosti i postojanosti, krjeposti koje se u Mariji i Josipu na jedinstven i uzoran način očituju u svakome od njih, u skladu s njihovim pozivom i poslanjem.

Cjelina grba, dakle, zorno pokazuje smisao biskupske službe i njezinu ukorijenjenost u Kristovu sebedarju na drvu križa i njezinu nerazdvojivost od služenja, predanja i nasljedovanja Krista Dobroga Pastira.

Osim toga, međuodnos plave, zlatne i srebrne boje upućuje na grb Zagrebačke nadbiskupije, preuzet od blaženoga Alojzija Stepinca, izražavajući Biskupovu pripadnost mjesnoj Crkvi, kao i na grb Zagreba, grada u kojemu je rođen, usko povezan sa župom na Trešnjevci, koja je – kao i cijela Katolička Crkva te domovina Hrvatska – povjerena zaštitu svetoga Josipa.

Križ kao znak vjere, zvijezda kao znak nade i ljiljan kao znak ljubavi govori snagom od Boga darovanih krjeposti, kako su izražene i u Zornoj molitvi blagdana Svete Obitelji, koju Crkva prima kao trajni uzor kršćanskoga življenja.

Budući da je mons. Kovača biskupom imenovao papa Lav XIV., ta se poveznica vidi upravo po srebrnome cvijetu ljiljana na plavoj pozadini, kako se to nalazi i u Papinu grbu, želeći izraziti zajedništvo i vjernost Rimskome prvosvećeniku i Apostolskoj Stolici.

ŽIVOTOPIS MONS. VLADE RAZUMA

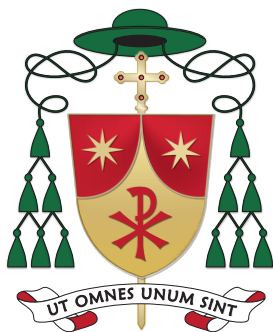
Mons. Vlado Razum rođen je 19. studenoga 1960. godine u Samoboru. Kršten je 4. prosinca iste godine u rodnoj Župi sv. Martina biskupa u Svetom Martinu pod Okićem, gdje je 23. srpnja 1972. primio i sakrament svete Potvrde.

Nakon završene osnovne škole, pohađao je srednju školu u Zagrebu, a potom i Geodetski fakultet, na kojem je diplomirao 1986. godine. Tijekom tog razdoblja sazrela je njegova odluka da krene svećeničkim putem te ulazi u Nadbiskupsko bogoslovno sjemenište u Zagrebu i započinje studij filozofije i teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na kojem je diplomirao 1992. godine. Za đakona je zaređen 11. listopada 1992., a za svećenika 27. lipnja 1993.

Službe i dužnosti koje je obnašao:

- 1992.-1993.: đakon u Župi sv. Petra u Zagrebu;
- 1993.-1997.: župni vikar u Župi sv. Petra u Zagrebu;
- 1997.-1998.: upravitelj nove Župe sv. Nikole biskupa u Zagrebu - Stenjevec;
- 1998.-2007.: vicerektor i odgojitelj u Nadbiskupskom bogoslovnom sjemeništu, odgovoran za pastoral duhovnih zvanja i ravnatelj Papinskih misijskih djela za Zagrebačku nadbiskupiju od 1998. do 2002.;
- 2007.-2013.: župnik u Župi Navještenja Blažene Djevice Marije u Velikoj Gorici;
- 2013.-2021.: duhovnik u Nadbiskupskom bogoslovnom sjemeništu u Zagrebu;
- 2021.-2024.: rektor kapele Corpus Domini u Zagrebu i vanjski duhovnik spomenutog Nadbiskupskoga bogoslovnog sjemeništa;
- od 2024.: rektor Nadbiskupskoga bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu.

BISKUPSKI GRB MONS. VLADE RAZUMA POMOĆNOGA BISKUPA ZAGREBAČKOG

Biskupski grb mons. Vlade Razuma oblikovan je na zlatnoj podlozi štita na kojoj je crveni plašt. U središnjemu zlatnom polju nalazi se crveni monogram Kristova imena, *Hristos* – Krist. Zlatno polje nadstvođeno je dvama crvenim poljima u kojima su smještene dvije zlatne zvijezde – osmerokraka s lijeve i sedmerokraka s desne strane.

Okvir štita tvore uobičajene grbovne oznake biskupske službe: zlatni križ te zeleni šešir (galero) s dvanaest kićanki. U podnožju štita na traci se nalazi ispisano biskupovo geslo preuzeto iz Isusove 'Velikosvećeničke molitve': »Ut unum sint« – »Da svi budu jedno« (*Iv* 17, 22).

Evo nekoliko naglasaka koji su sadržani u grbu.

Zlatna boja štita, osim što je simbol čvrstoće i neprocjenjive vrijednosti, simbol je i budućih, nebeskih, stvarnosti do kojih se dolazi po Kristu, »Posredniku između Boga i ljudi« (*1Tim* 2, 5) te »Posredniku novoga Saveza« (*Heb* 12, 24).

Crveni monogram ističe središnjost Krista jer se po njemu objavljuje i spoznaje Bog koji je ljubav (usp. *1Iv* 4, 8). Ta se ljubav na najsnažniji način očituje u sakramentu euharistije u kojoj se i po kojoj se ostvaruje i živi susret Boga i čovjeka. U euharistijskome zajedništvu osobito je snažno prisutna i poruka biskupova gesla: »Da svi budu jedno«. Otajstvena euharistijska ljubav prelijeva se i očituje u ljubavi prema bližnjima.

Upravo je zato čin ljubavi označen dvama crvenim poljima koja simboliziraju darivanje i predanje po uzoru na svetoga Martina biskupa koji je dio svoga časničkog plašta podijelio sa siromahom. Time se u grbu željelo naznačiti biskupovo podrijetlo, budući da potječe iz župe Svetoga Martina pod Okićem.

U lijevome crvenom polju nalazi se osmerokraka zlatna zvijezda, simbol evanđeoskih blaženstava i Blažene Djevice Marije. U desnomo crvenom polju nalazi se sedmerokraka zvijezda, simbol darova Duha Svetoga.

Gledajući štit u cjelini, u njemu se na osobit način očituje otajstvo događaja Isusova utjelovljenja po Duhu Svetome i rođenja od Marije Djevice.

Mons. Razum u biskupski je zbor uvršten za vrijeme pontifikata pape Lava XIV. Da bi se pokazalo zajedništvo s njime i s Apostolskom Stolicom, geslo biskupa Vlade o jedinstvu i sjedinjenosti u izravnoj je povezanosti s Papinim geslom koje glasi: »In illo uno unum« – »U njemu (Kristu) jednomo (mi smo) jedno«.

POVIJEST ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE

U vrijeme Rimskog carstva teritorij buduće Zagrebačke nadbiskupije pripadao je biskupiji u Sisciji koja je propala u seobi naroda. Ponovno se ta biskupija spominje na Prvom splitskom saboru 925. god., kada biskupu Grguru Ninskom u zamjenu za Nin nude biskupiju Skradin, Sisak ili Duvno, »ili ako hoće sve tri..., jer u nji-ma ima i naroda i klera« (Papa je Grguru, međutim, odredio Skra-din, a Sisak se kao biskupija više ne spominje, pa je Zagrebačka biskupija teritorijalni nasljednik Sisačke).

Po izumiranju narodne dinastije Trpimirovića i dolasku Arpadovića kralj Ladislav osniva Zagrebačku biskupiju. Povelja o osnutku Biskupije nije sačuvana. Postoji međutim, tzv. Felicijanova isprava iz 1134. godine kojom ostrogonski nadbiskup Felicijan do-nosi odluku o posjedima zagrebačkoga biskupa u okolici Čazme. Po imenima dostojanstvenika navedenim u ispravi drži se da je biskupija osnovana 1093/1094. godine, a prema najnovijim istraži-vanjima godine 1090. No, papa Urban II. (1088.-1099.), »protektor hrvatskoga kraljevstva«, od Zvonimirovih vremena, nije pristao na Ladislavovo zauzeće Hrvatske koja je imala svoga zakonito iza-branog kralja (Petar Svačić). Crkvene su prilike konačno sređene nakon ugovora Hrvata s Kolomanom na sinodi u Splitu 1185. god., poslije smrti bizantskog cara Emanuela Komnena.

Prvim zagrebačkim biskupom Ladislav je imenovao Duha, po narodnosti Čeha, te ga je obdario najnužnijim potrepštinama. Iz toga razdoblja u katedralnoj riznici sačuvao se bjelokosni plena-rij, tzv. diptihon, te zvonolika misnica, prema tradiciji izrađena od krunidbenog plašta kralja Ladislava. Sve do 1180. biskupija je pripadala Ostrogonskoj, a zatim Kaločkoj metropoliji. Na mjestu današnje prvostolnice postojala je crkva i prije osnutka biskupije, a nova se crkva gradi poslije Ladislavove smrti, posvećena 1217. pri-likom polaska kralja Andrije II. u križarski rat. Od prve katedrale postoji sakristija i ostaci koji ukazuju da je građena u prijelaznom

romaničkom stilu. U upravi biskupijom biskupu pomaže Prvostolni kaptol sačinjen od svećenika kanonika. Dva Kaptola, Prvostolni u Zagrebu i Zborni u Čazmi, predstavljaju loca credibilia – vjerodostojna mjesta. U XIII. stoljeću, 1242. godine, u vrijeme provale Tatara, ugarsko-hrvatski kralj Bela IV. daje kraljevske povlastice zagrebačkom Gradecu, proglašivši ga slobodnim kraljevskim gradom, o čemu svjedoči Zlatna bula.

Kulturni i vjerski napredak Biskupije provodi biskup Stjepan II. (1225.-1247.) koji u Zagreb poziva dominikance, franjevce i druge redovničke zajednice s nakanom da unaprijede školstvo i da se brinu za siromašne. U njegov je rad uključena i zauzetost za intelektualni i moralni odgoj klera te nastoji da se Zagrebačka biskupija ujedini sa Splitom u jedinstvenu crkvenu pokrajinu. Razrušenu je katedralu započeo obnavljati biskup Timotej, a obnova se nastavila do XVI. stoljeća. Biskup blaženi Augustin Kažotić (1303.-1322.) organizira katedralnu školu za artes liberales i teologiju, reformira liturgiju, piše teološke spise, a svetački život potvrđuje i njegovo proglašenje blaženim 1704. godine. Tako je u njemu zagrebačka Crkva dobila svojega prvog blaženika. Jedan od znamenitijih biskupa je Osvald Thuz (1466.-1499.) koji dovršava katedralu i daje tiskati prvi »Brevijar po običaju zagrebačke crkve«. Vrijeme je to pada Bosne (1463.) i prodora Turaka u hrvatske krajeve, te biskupi Luka Baratin (1500.-1510.) i Šimun Erdody (1518.-1543.) utvrđuju katedralu obrambenim bedemima i kulama.

Teritorij Zagrebačke biskupije, kao i čitave Hrvatske, sveden je na reliquiae reliquiarum. Vrijeme se biskupa Jurja Draškovića podudara s organiziranjem obrambenog rata. Kanonici zagrebačke katedrale: Nikola Mikac, Blaž Gjurak, Gašpar Grandža i drugi zapovjednici i branitelji sisačke tvrđave zaustavili su 1593., uz pomoć hrvatskih četa Tome Bakača Erdödy i drugih, u bitci pod Siskom turska osvajanja.

Zagrebački biskup Juraj Drašković koji je sudjelovao na Tridentskom saboru (1545.-1563.) daje poticaj korjenitoj obnovi Crkve u Hrvata. Uz otvaranje sjemeništa s humanističkom školom i

učilištem bogoslovija 1573., u katoličku se obnovu postridentinskog nadahnuća, uz franjevce, dominikance i pavline, uključuju redovi isusovaca i kapucina. Pavlini u Lepoglavi osnivaju gimnaziju (1582.) i organiziraju filozofsko–teološki studij koji prerasta u visokoškolsku ustanovu. U zagrebačkoj isusovačkoj gimnaziji 1633. uvedena je nastava moralne teologije što je početak ustroja Teološkog fakulteta Hrvatskog sveučilišta. Car Leopold I. proglašava 1669. isusovački kolegij u Zagrebu Akademijom s povlasticama sveučilišta.

U sveukupnosti mozaika duhovne obnove XVII. stoljeća našašće kipa Majke Božje Bistričke (1684.) i početak hodočašća u to svetište za vrijeme biskupa Martina Borkovića zauzima nezaobilazno mjesto. U stoljeću prosvjetiteljstva najjasnije progovaraju imena biskupa: Aleksandra Mikulića (1688.-1694.), kao utemeljitelja Metropolitanske knjižnice, Stjepana Zelišćevića (1694.-1703.), borca za oslobođenje Slavonije, Martina Brajkovića (1703.-1708.) koji se zauzimao za uspostavu Zagrebačke nadbiskupije, Jurja Branjuga (1723.-1748.) kao branitelja cjelovitosti Zagrebačke biskupije, Franje Thauszyja, Ivana Krstitelja Paxyja, Josipa Galjufa.

U duhu nastojanja carice Marije Terezije, car Josip II. objavljuje 1781. dekret o postupnom ukidanju redova i kongregacija, te su u tom razdoblju u Hrvatskoj ukinuti brojni samostani i pavlinski red, a kasnije osnovano više novih župa.

Među idejne začetnike Hrvatskog narodnog preporoda ubraja se i zagrebački biskup Maksimilijan Vrhovac (1787.-1827.). Osnovao je stotinjak župa i zalaže se za kulturno, duhovno i gospodarsko prosvjećivanje hrvatskoga naroda. Zauzetost za mjesnu Crkvu pokazuje obnova zagrebačkog sjemeništa (1790.) te nastojanje oko djelotvorne organizacije te iste Crkve (sinoda 1803.). Kupnjom tiskare želi svećenicima nabaviti potrebne i korisne knjige, a ujedno poziva svećenike da diljem Hrvatske prikupljaju jezično blago.

Sredinom se XIX. stoljeća počinje ostvarivati već ranije naznačena želja da Zagreb postane nacionalno središte svih Hrvata. Hrvatski sabor 1845. traži od cara da Zagrebačka biskupija postane

nadbiskupija, što se ostvarilo bulom pape Pija IX. Ubi primum placuit (1852.). Zagrebačko metropoljsko središte obuhvaća i sufraganska područja: Bosansko-đakovačku i Srijemsku biskupiju, Senjsko-modrušku biskupiju te Križevačku eparhiju. Prvi zagrebački nadbiskup Juraj Haulik ustoličen je 1853., a tri godine kasnije imenovan je kardinalom. Njegovi nasljednici nastavljaju rad na utemeljenju različitih društava, na izgrađivanju škola i parkova, a kardinal Josip Mihalović (1870.-1891.) obnavlja Zagreb i katedralu nakon potresa 1880. godine. Vrijeme nadbiskupa Jurja Posilovića obilježeno je dovršenjem obnove na Katedrali, zauzimanjem za prava glagoljaša, te organizacijom prvog hrvatskog katoličkog kongresa (1900.) i Katoličkog tiskovnog društva. Nadbiskup i narodni zastupnik u Hrvatskome saboru dr. Antun Bauer zauzima se za obranu hrvatskih prava u Istri, dobrotvor je brojnih institucija, a značajna je i gradnja Interdijecezanskog sjemeništa u Zagrebu (1928.).

U vrijeme Drugoga svjetskog rata Nadbiskupijom upravlja nadbiskup dr. Alojzije Stepinac (1937.-1960.). U svojoj pastirskoj revnosti susreće složenost prilika Nezavisne Države Hrvatske s jasnim eklezijalnim stajalištima, braneći dostojanstvo svakoga čovjeka, boreći se protiv svakoga oblika rasizma, osuđujući progone Židova, Roma, Srba i Hrvata te svih ideoloških i političkih neistomišljenika vlasti.

Komunistički ga je sud 1946. na montiranom procesu osudio na šesnaest godina prisilnoga rada i pet godina gubitka građanskih prava, ali je među vjernicima Nadbiskupije i Crkve u Hrvata postao i ostao simbolom i izvorštem nadahnuća kršćanskog života, iako mu je do kraja života bilo spriječeno upravljanje Nadbiskupijom. Ubrzo nakon njegove smrti u Rimu je poveljen tajni biskupijski postupak za njegovo proglašenje blaženim. Tako je 1993. proglašen slugom Božjim, a 1998. godine papa Ivan Pavao II. proglasio ga blaženim u Hrvatskom nacionalnom svetišu Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici.

U vrijeme nakon rata uz laike su i svećenici Zagrebačke nadbiskupije bili osuđivani na robiju, a pogubljeni su samo zato jer

su bili Hrvati i katolici. Tako je do 1949. ubijeno 67 svećenika, od kojih su petorica umrla u logoru. Osim nadbiskupa Stepinca na zatvorske kazne i robiju osuđeno je 147 svećenika.

Učinci komunističke vladavine odrazili su se i na život Zagrebačke nadbiskupije: laičke organizacije su zabranjene, vjeronauk je izbačen iz škola, oduzete su i nacionalizirane nekretnine nužne za funkcioniranje crkvenih ustanova.

Crkvene prilike Nadbiskupije pedesetih i šezdesetih godina ovoga stoljeća, s posebnostima političkih neprilika komunističke diktature, obilježava Drugi vatikanski sabor (1962.-1965). Na njemu sudjeluju hrvatski biskupi i teolozi, a posebno mjesto zauzima zagrebački nadbiskup i kardinal dr. Franjo Šeper, kasniji prefekt Kongregacije za nauk vjere. U Zagrebu se nakon Koncila osnivaju brojne teološke tribine, Institut za teološku kulturu laika i drugi instituti pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu, te Teološko-pastoralni tjedan za svećenike. S otvaranjem Drugog vatikanskog sabora pojavljuje se informativni bilten *Glas Koncila* o saborskim zbivanjima koji prerasta u katolički tjednik. Godine 1966. zagrebački teolozi osnivaju Centar za koncilska istraživanja, informacije i dokumentaciju – Kršćanska sadašnjost, koji tiska liturgijske knjige, cjeloviti prijevod Biblije na hrvatskom jeziku u suradnji s hrvatskim književnicima i teolozima te mnoga djela s teološkog područja. U pastoralnoj brizi Nadbiskupije posebni odjek dobivaju ekumenska nastojanja, premda je ispreplitanje političkih prilika otežavalo rad na tom osjetljivom, ali nužnom prostoru kršćanskog djelovanja. Nadbiskupija od 1966. godine sustavno organizira duhovnu pastvu među hrvatskim iseljenicima. Snažan poticaj obnove u bližoj prošlosti bile su kanonizacije Nikole Tavelića (1970.), Leopolda Mandića (1983.) i Marka Križevčanina (1995.), beatifikacija bl. Alojzija Stepinca (1998.) te velika okupljanja vjernika u Solinu (1976.), Ninu (1979.), Mariji Bistrici (1984.) te u vrijeme pohoda pape Ivana Pavla II. (1994., Zagreb; 1998., Zagreb, Marija Bistrica, Split; 2003., Dubrovnik, Osijek, Rijeka i Zadar) te pape Benedikta XVI. (2011., Zagreb). U ozrač-

ju novih težnji i borbi za demokratsko društvo tadašnji zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić imenovan je 1983. kardinalom.

Nadbiskup i kardinal Franjo Kuharić umirovljen je 5. srpnja 1997. godine, kada je novim nadbiskupom imenovan dotadašnji krčki biskup Josip Bozanić, koji je u službu zagrebačkog nadbiskupa uveden 4. listopada iste godine.

Dugo čekana sloboda Crkve, vezana je uz osamostaljenje Hrvatske kao države 1990. godine. Novi dah demokratskih promjena donosi sa sobom ponovno uključivanje Katoličkog bogoslovnog fakulteta (isključen 1952.) u sastav Sveučilišta u Zagrebu, uvođenje vjeronauka u osnovne i srednje škole, nazočnost vjerskog programa na radiju i televiziji te postupna denacionalizacija crkvene imovine.

Nadbiskupija je na svojim južnim i istočnim granicama teško pogođena Domovinskim ratom protiv Hrvatske, te je pedesetak župa okupirano, a veliki broj crkvenih objekata uništen. Rat je zaustavio rješavanje mnogih pitanja važnih za život Zagrebačke nadbiskupije.

Zagrebačka Crkva, istinski »prostor za susret i dijalog« (Pavao VI.) poslije krvavih pokolja, razaranja i prodora desetaka tisuća svojih vjernika za Domovinskog rata znat će kao i tijekom minulih stoljeća nadvladati sumnje i evanđeoskim optimizmom zakoračiti u deseto stoljeće svoje opstojnosti kao jamac bolje i svjetlije budućnosti hrvatskoga naroda.

Najveće prostorno smanjenje Zagrebačke nadbiskupije dogodilo se 1997. i 2010. godine, ali ne zbog mijenjanja državnih granica ili zbog ratnih djelovanja, već zbog pastoralnih razloga, tj. osnivanja novih biskupija. Godine 1997. na području dotadašnje povijesne prostrane Zagrebačke nadbiskupije papa Ivan Pavao II. osnovao je Požešku biskupiju sa sjedištem u gradu Požegi i Varaždinsku biskupiju sa sjedištem u gradu Varaždinu. Krajem 2009. godine na tadašnjem dijelu teritorija Zagrebačke nadbiskupije papa Benedikt XVI. uspostavio je Sisačku biskupiju sa sjedištem u gradu Sisku te osnovao Bjelovarsko-križevačku biskupiju sa sjedištem u gradu Bjelovaru.

Crkveni se život intenzivno razvijao i na početku 21. stoljeća. Trogodišnje pripremno razdoblje i proslava Godine velikog jubi-

leja 2000. imali su svoj vrhunac u slavlju Euharistijskog kongresa Zagrebačke nadbiskupije, koji je pod geslom "Euharistijom služimo čovjeku" proslavljen 1. listopada 2000. godine misnim slavljem na kojem je na trgu ispred zagrebačke katedrale sudjelovalo oko 30 000 vjernika.

Na blagdan bl. Alojzija Stepinca 10. veljače 2002. godine nadbiskup Josip Bozanić najavio je održavanje Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije. Nekoliko narednih godina bilo je obilježeno pripremama za Sinodu u župama, redovničkim i drugim vjerničkim zajednicama, s nizom susreta i događanja u okviru procesa nadbiskupijskog savjetovanja.

Srcima ljudi drag, umirovljeni zagrebački nadbiskup i kardinal Franjo Kuharić umro je 11. ožujka 2002. godine. Mnoštvo vjernika, s više od šest stotina svećenika koncelebranata, oprostilo se od svojeg pastira euharistijskim slavljem i liturgijom sproveda 14. ožujka 2002. godine na trgu ispred katedrale.

Vjernici Zagrebačke nadbiskupije predvođeni nadbiskupom kardinalom Josipom Bozanićem sudjelovali su na Zahvalnom nacionalnom hodočašću u Rim od 6. do 9. studenoga 2003. godine. Bilo je to prvo nacionalno hodočašće u novom tisućljeću i prvo u samostalnoj Hrvatskoj, a dotad i najveće organizirano hodočašće izvan Hrvatske na kojem je uz sve hrvatske nadbiske i biske sudjelovalo više od šest tisuća hrvatskih hodočasnika. Povod hodočašća bila je zahvala papi Ivanu Pavlu II. za sve što je učinio za hrvatski narod, prigodom 25. obljetnice njegove papinske službe.

Nadbiskup Josip Bozanić osnovao je 3. lipnja 2006. godine Hrvatsko katoličko sveučilište, koje je svojim akademskim radom započelo 2010. godine.

U sklopu proslave Svećeničkog dana 1. listopada 2007. godine blagoslovljena je obnovljena zgrada Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu na Kaptolu 29. Nadbiskup je 3. listopada iste godine osnovao Nadbiskupijski pastoralni institut, koji djeluje u južnom krilu zgrade Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa.

Hrvatsko nacionalno zahvalno hodočašće u Rim za pohod pape

Benedikta XVI. Hrvatskoj te pohod grobovima Apostolskih prva-ka održano je od 4. do 9. studenoga 2012. godine. Hodočašće je bilo povezano i s proslavom Godine vjere, koja se u Katoličkoj Crkvi slavila od 11. listopada 2012. godine (50. obljetnica otvorenja Drugog vatikanskog koncila) do svetkovine Krista Kralja 24. studenog 2013. godine.

Od svetkovine Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije 8. prosinca 2015. do svetkovine Krista Kralja 20. studenoga 2016. godine u Katoličkoj Crkvi slavila se izvanredna Sveta godina milosrđa. Tom prigodom je od 13. do 17. travnja u Zagrebu boravilo tijelo hrvatskog sveca sv. Leopolda Bogdana Mandića, kojeg je papa Franjo, zajedno sa sv. Pijom iz Pietrelcine, proglasio posebnim zaštitnikom Godine milosrđa. Tijelo sv. Leopolda dva je dana bilo izloženo u zagrebačkoj katedrali, a tri dana u crkvi svetog Leopolda Bogdana Mandića u zagrebačkoj Dubravi. Na 18. obljetnicu proglašenja blaženim kardinala Alojzija Stepinca 3. listopada održano je zahvalno hodočašće svećenika Zagrebačke crkvene pokrajine u Hrvatsko nacionalno marijansko svetište Majke Božje Bistričke u Svetoj godini milosrđa.

Godina 2019. bila je u Zagrebačkoj nadbiskupiji u znaku obilježavanja više značajnih obljetnica: 11. ožujka proslavljena je 350. obljetnica postojanja i djelovanja Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 19. ožujka proslavljena je 90. obljetnica djelovanja Nadbiskupske klasične gimnazije u Zagrebu, a 21. ožujka obilježena je 30. obljetnica isusovačkog Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. U povodu 100. obljetnice rođenja zagrebačkog nadbiskupa kardinala Franje Kuharića, koji je rođen 15. travnja 1919. godine, svećenici Zagrebačke nadbiskupije predvođeni nadbiskupom Bozanićem hodočastili su 2. listopada u Pribić Crkveni, njegovo rodno mjesto, gdje je ispred župne crkve svečano otkriven i blagoslovljen brončani kip kardinala Kuharića.

Godine 2020. i 2021. u Nadbiskupiji su bile obilježene izazovom pandemije i potresa te prilagođavanjem pastoralnog djelovanja navedenim prilikama.

Godina 2022. bila je u znaku početka sveobuhvatne obnove crkava i zgrada stradalih u potresima 2020. godine. Neke crkve su učvršćene, neke su obnovljene, neke se obnavljaju, a za neke su u tijeku pripreme za početak obnove. Dok traje obnova katedrale, kao zamjenski prostor pokraj zgrade Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa, u dvorištu kurije na Kaptolu 28, izgrađen je Bogoslužni prostor bl. Alojzija Stepinca. U tom prostoru prvo slavlje bila je misa Večere Gospodnje na Veliki četvrtak 14. travnja. Od mjeseca rujna iste godine u kuriji na Kaptolu 28 smješten je velik dio ureda Nadbiskupskog duhovnog stola, dok se manji dio ureda nalazi u dvorišnoj zgradi u Branjugovoj ulici 1. Pet godina nakon potresa u Zagrebu i Petrinji zagrebačka katedrala otvorena je za liturgijska slavlja i pohode vjernika. Prvo misno slavlje nakon završetka konstrukcijske obnove bila je misa polnočka koju je predvodio zagrebački nadbiskup Dražen Kutleša.

Dana 14. veljače 2023. godine dotadašnji splitsko-makarski nadbiskup mons. Dražen Kutleša imenovan je zagrebačkim nadbiskupom koadjutorom, a službu zagrebačkog nadbiskupa preuzeo je 29. travnja 2023. Izjave i odluke Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije, koje su stupile na snagu na Božić 2022. godine, kardinal Josip Bozanić je sa suradnicima tijekom mjeseca ožujka predstavio na korizmenim susretima sa svećenicima, redovnicima, redovnicama, vjernicima laicima - članovima Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije te s bogoslovima Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa.

Crkva Zagrebačka je u 20. i početkom 21. stoljeća urešena primjerom života mnogih svjedoka vjere. Među njima su dvojica blaženika (bl. Alojzije Stepinac i bl. Ivan Merz), trojica slugu Božjih za koje je završen nadbiskupijski postupak za proglašenje blaženima (biskup Josip Lang, fra Vendelin Vošnjak i fra Ante Antić), a vode se još tri nadbiskupijska procesa za proglašenje blaženima (Marica Stanković, o. Ante Gabrić, SJ i p. Janez Strašek, CM). Pokrenut je postupak za proglašenje blaženim zagrebačkog nadbiskupa kardinala Franje Kuharića.

Od značajnih godišnjih vjerskih slavlja u Zagrebačkoj nadbiskupiji valja posebno izdvojiti: proslavu Stepinčeva, koja, počevši od šezdesetih godina 20. stoljeća, svake godine na dan Kardinalove smrti 10. veljače okuplja mnoštvo vjernika u katedrali; svečanu proslavu Majke Božje od Kamenitih vrata, zaštitnice grada Zagreba, s procesijom od katedrale do Kamenitih vrata, a koju posljednjih dvadeset godina redovito predvodi netko od nadbiskupa i kardinala iz drugih država; zavjetno hodočašće vjernika grada Zagreba u Mariju Bistricu, koje se do 2001. godine održavalo u srpnju, a od 2002. godine u mjesecu rujnu, od kada je ujedno spojeno s nadbiskupijskim hodočašćem mladih u Mariju Bistricu.

DOSADAŠNJI POMOĆNI BISKUPI ZAGREBAČKI

- biskup Mijo Gorski (3. svibnja 2010. - ...)
- biskup Ivan Šaško (11. veljače 2008. - ...)
- biskup Valentin Pozaić, S.J. (2. veljače 2005. – 13. svibnja 2017.)
- biskup Vlado Košić (29. prosinca 1998. – 5. prosinca 2009.)
- biskup Josip Mrzljak (29. prosinca 1998. – 20. ožujka 2007.)
- biskup Marko Culej (7. siječnja 1992. – 5. srpnja 1997.)
- biskup Juraj Jezerinac (11. travnja 1991. – 25. travnja 1997.)
- biskup Đuro Kokša (20. travnja 1978. – 26. studenoga 1998.)
- biskup Mijo Škvorc, S.J. (16. lipnja 1970. – 15. veljače 1989.)
- biskup Josip Salač (16. lipnja 1970. – 19. prosinca 1975.)
- sluga Božji kardinal Franjo Kuharić (15. veljače 1964. – 16. lipnja 1970.)
- biskup Josip Lach (11. prosinca 1939. – 12. rujna 1983.)
- biskup Franjo Salis-Seewis (23. travnja 1926. – 27. listopada 1967.)
- biskup Dominik Premuš (26. veljače 1915. – 27. ožujka 1934.)
- časni sluga Božji biskup Josip Lang (26. veljače 1915. – 11. siječnja 1924.)
- biskup Ivan Krstitelj Krapac (20. siječnja 1904. – 24. svibnja 1910.)
- biskup Ivan Pavlešić (4. srpnja 1871. – 9. rujna 1893.)
- Fr. Lucas Petrović (21. prosinca 1868. – 31. prosinca 1868.)
- biskup Pavao Gugler (1868. – 22. veljače 1909.)
- biskup Ivan Kraly (16. studenoga 1854. – 1883?)
- biskup Josip Salecz (27. lipnja 1821. – 1833?)
- biskup Nikola Don (3. listopada 1571. – ?)
- biskup Pavao Zandinus (11. veljače 1536. – ?)

MOLITVA ZA SVEĆENIČKA ZVANJA

Svemogući Bože,
ti u svakome vremenu
izabireš i pozivaš ljude
da nasljeđuju tvoga Sina Isusa Krista.

S pouzdanjem te molimo:
obnavljaj svoju Crkvu
snagom Duha Svetoga
i daruj joj svetih svećenika
koji će riječju i životom svjedočiti
tvoju dobrotu i blizinu.

Probudi u našim obiteljima
otvorenost i ljubav prema životu,
da postanu plodno tlo novih duhovnih zvanja.

Dodirni svojim pogledom
srca onih koji te traže,
oblikuj ih božanskom milošću,
usadi u njih nesebičnu želju
za služenje braći i sestrama
te za potpunim predanjem tebi,
našoj radosnoj nadi,
koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.
Amen.

ZAGREBAČKA NADBISKUPIJA